

DOORSTROOMCONFERENTIE

Opbrengst Themasessie

Subsidieregeling VABOK – Van subsidie naar succesvolle doorstroom, Joost Kranenburg en Maaïke Neesen

Kern van de themasessie

De themasessie maakte duidelijk dat de urgentie voor doorlopende leerlijnen tussen vo, mbo en hbo toeneemt. In de huidige praktijk zijn onderwijsroutes en bijbehorende subsidies vaak nog verkokerd, terwijl succesvolle doorstroom juist vraagt om samenhang en afstemming. Met name havisten ervaren een achterstand in beroepsmatigheid ten opzichte van mbo-studenten, wat de aansluiting met het hbo bemoeilijkt.

De subsidieregeling VABOK wordt gezien als een belangrijke impuls om die samenhang te organiseren. De regeling stimuleert instellingen om over de grenzen van hun eigen onderwijssoort heen te kijken, elkaars onderwijspraktijk beter te leren kennen en leerlingen en studenten gericht te begeleiden bij hun keuzes. Het uiteindelijke doel is het organiseren van een succesvolle aansluiting, waarbij studenten met realistische verwachtingen en passende begeleiding doorstromen.

Kenmerkend voor VABOK is dat de verantwoording is gebaseerd op impact: instellingen beschrijven wat zij doen in relatie tot hun ingediende plan en welke opbrengsten dit heeft. Dit vraagt om creativiteit en maatwerk, omdat scholen verschillen in onderwijsconcepten en werkwijzen. Tegelijkertijd biedt VABOK ruimte om te investeren in praktijkgericht onderwijs, bijvoorbeeld door duurzame aanschaf van materialen die ook na afloop van de subsidie waarde houden.

Waarom VABOK een kans is voor betere doorstroom

De themasessie laat zien dat VABOK vooral waardevol is wanneer de subsidie niet als eindpunt wordt gezien, maar als startpunt voor structurele verandering. Door met VABOK middelen samenwerking te intensiveren, ontstaat ruimte om onderwijsroutes beter op elkaar af te stemmen en studenten gericht te begeleiden bij hun overstap.

Tegelijkertijd werden duidelijke spanningen benoemd. Hbo-instellingen bewegen richting grote leeruitkomsten, terwijl samenwerking in de keten juist vraagt om kleinere, overlappende onderdelen. Ook blijkt het lastig om met meerdere vo-scholen samen te werken binnen strakke planningen, bijvoorbeeld bij keuzedelen. Deze knelpunten onderstrepen dat doorlopende leerlijnen bewust ontworpen en geborgd moeten worden.

Borging vraagt daarnaast om meten van succes. Door opbrengsten systematisch te koppelen aan onderzoek – bijvoorbeeld via een practoraat – kan worden aangetoond dat doorlopende leerlijnen rendement opleveren. Het koppelen van deze leerlijnen aan bestaande LOB-kaders, zoals een LLO-competentieprofiel, biedt een blauwdruk voor duurzame inbedding binnen organisatie en regio.

Aanbevelingen van deelnemers aan deze sessie:

- **Gebruik VABOK als startpunt voor duurzame samenwerking**
Benader VABOK niet als tijdelijke subsidie, maar als impuls om doorlopende leerlijnen tussen vo, mbo en hbo gezamenlijk te ontwerpen en structureel te verankeren, zodat de opbrengsten ook na afloop zichtbaar blijven.
- **Ontwerp doorlopende leerlijnen bewust en samenhangend**
Richt doorstroom op samenhang tussen onderwijsroutes, met oog voor verschillen in beroepsmatigheid en aansluiting, zodat leerlingen en studenten met realistische verwachtingen en passende begeleiding de overstap maken.
- **Verbind onderwijsontwikkeling aan aantoonbare opbrengsten**
Maak impact zichtbaar door onderwijsontwikkeling te koppelen aan onderzoek en het systematisch meten van opbrengsten, bijvoorbeeld via practoraten, zodat duidelijk wordt wat doorlopende leerlijnen opleveren.
- **Ondersteun docenten in crossover onderwijs**
Creëer ruimte voor professionalisering en ondersteuning van docenten die lesgeven over sectorgrenzen heen, zodat zij effectief kunnen werken met doelgroepen buiten hun vertrouwde onderwijscontext.
- **Positioneer LOB als verbindende leerlijn in de keten**
Gebruik loopbaanoriëntatie en -begeleiding als samenhangend kader voor doorstroom en verbind doorlopende leerlijnen aan bestaande LOB kaders, zoals een LLO competentieprofiel, voor duurzame inbedding in organisatie en regio.
- **Bevorder samenhang tussen regelingen en instrumenten**
Vergroot de effectiviteit van doorstroom door subsidies en instrumenten in samenhang te benutten of op elkaar te laten aansluiten, zodat onderwijsontwikkeling haalbaar blijft binnen beschikbare middelen.
- **Blijf sturen op impact in plaats van inspanning**
Gebruik de VABOK benadering van verantwoording, waarin opbrengsten centraal staan, als richtinggevend principe voor verdere beleids- en kwaliteitsontwikkeling.
- **Maak structurele doorstroom onderdeel van kwaliteitsagenda's**
Verbind doorstroom expliciet aan bestaande kwaliteitsdoelen en agenda's binnen sectoren en regio's, zodat het thema blijvend aandacht krijgt.
- **Stimuleer kennisdeling en benut praktijkvoorbeelden**
Deel ervaringen, voorbeelden en materialen die laten zien hoe regio's de stap maken van subsidie naar structurele aanpak, en gebruik deze ter inspiratie voor verdere samenwerking.